

پێویستی بەرجهستهبونی تهقوا له جیبه جیکردنی فرمانه کانی
پهروهردگارو دورکه وتنه وه له قهدهغه کراوه کانی

وجوب تحقيق تقوى الله عز وجل في امثال أمره واجتناب نهيه

< کوردی - کردی - kurdish >

شیخ عبدالعزيز بن عبدالله بن باز
الشيخ عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

وهه گێرانی: کاروان رهشید محی الدین
پیداچونهوهی: پشتیوان سابیر عزیز

الترجمة: کاروان رشید محی الدین

المراجعة: بشتیوان صابر عزیز

پيويستی بهرجه سته بونی ته قوا له جيپه جيکردنی فرمانه کانی په روهردگارو دورکه وتنه وه له قهدهغه کراوه کانی

له "عبدالعزيز بن عبدالله بن باز" بۆ براييان و حاجييانى مالى خوا، بۆ هموو نه و كه سانهش نه م په يامه يان پي دهگات ئيدى له هر شويينيكي نه م جيهاندا بن. . سلوا ره حمه تي خواي په روهردگارتان له سه رييت ..

خوشحالم له سالى نويمى نه م گوڤاره دا "التوعية الاسلامية" پيتان دهگه مه وه، كه له لايه ن سه روکايه تي گشتى به رپوه به رايه تي راپورتي عيلمى و فه تاو بانگه وازو رپنمايي له شانشينى عه ره بستانى سعودي ده او له وه رزي حه جى هه موو ساليكدا بلاوده كرپته وه، بۆ رپنمايي کردنى حاجيان و ميوانانى مالى خواي گه وه بۆ نه نجامدانى حه ج و عه مره له ژير روانگه ي شه ريعه تي خواي په روهردگارداو، به رچاو رپوشنکردنه وه يان به كاروبارى ثابن و عه قيه ده خاوينه كه يان به وشيوازه ي پيشينانى نه م نوممه ته له سه رى بوون "خوا له هه مويان رازى بيت"، هه روه ها هوشداريدان سه باره ت به و هه موو بيده عانه ي كه له نپوان موسلماناندا بلابونه ته وه و، وه رگرتنى هه نديك بابه تي سه رده م به شپوه ي تويزينه وه يه كه كه بيپته هوى ده رختنى رپوى راسته قينه يان، نه م ش له و پيناوه دا هه تا موسلمان به رچاوى رپوشن بيت، به نه نذازه ي هه بونى ده رفه ت بۆ سه يركردنى نه م گوڤاره .

به م بونه پيروزه وه به خيره اتنى ميوانانى مالى خوا ده كه م، هه نديك ناموزگارى پيويست بير خوم و نه وانيش ده خه مه وه كه په يوه ستن به م شويينه پيروزه وه، نه م ش له و پيناوه دايه هه وله كانمان سوپاس كراو بن و، حه جمان قبول بيت و، خوا له تاوانه كانيشمان خوش بيپت، په روهردگار پاداشتى نه و كه سانهش ون ناكات كه كرده وه ي چاك نه نجام ده دن.

پاشان ناموزگارى ئيوه و خوشم ده كه م به ته قواي خوا له هه موو كاتيكا، چونكه نه وه سه رچاوه ي كزبونه وه ي هه موو جوړه خيرو چا كه يه كه و به رده وام ته قوا ناموزگارى په روهردگار بووه بۆ چيني يه كه مين و دوا هه ميني نه م نوممه ته، وه ك خوا ده فه رموويت: ﴿ **وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ** ﴾ [النساء: ۱۳۱].

واته: {سوئند به خوا به راستى ئيمه ناموزگاريمان كردون نه وانه ي نامه يان پيدراوه له پيش ئيوه داو هه روه ها ئيوه ش به وه ي كه له خوا بترسن} وه بهرجه سته کردنى ته قواي خوا نه م ش خوى ده بيپته وه له جيپه جيکردنى فرمانه کانی و دورکه وتنه وه له قهدهغه کراوه کانی نه ويش ده بيت به شپوه يه كي دلسوژانه و ئوميدبون به پاداشتى په روهردگار وه بيت و، خو پاراستن له سزاو توله ي په روهردگار، له سه ر نه و شيوازه ي خوا بو به نده کانی دارپشته وه پيغه مبه رى خوا ﴿ **بِئْسَ مَا كَفَرْنَا بِهِ أَلَسْ نَسْئُرُ لَهُمْ جُنُودًا مُقَاتِلِينَ** ﴾ [النحل: ۴۴]. واته: {له گه چه دنين به لگه و په راوى ئاسمانيدا قورئانيشمان بۆ تو نارد، بۆ نه وه ي رپوونى بکه يته وه بۆ خه لگى نه وه ي كه بزيان نيدرراوه ته خواره وه، به لكو بيربکه نه وه و تيبگه ن.} نه و ش بزنان دلسوژى نواندن له به نديايه تيداو شويين كه وتنى پيغه مبه رى خوا ﴿ **وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ مَنْ أَشْرَكَ بِرَبِّهِ** ﴾ [الكهف: ۱۰].

واته: {جا هه ركه س به ته مايه به خزمه ت په روهردگارى بگات "له قيامه تدا"، نه وه با كرده وه ي چاك نه نجام بدات و له په رستنى په روهردگاردا كه س نه كه ن به هاويه شى} وه ده فه رموويت: ﴿ **قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ** ﴾ [آل عمران: ۳۱]. واته: {نه ي (ﷺ) بلئ نه گه ر ئيوه خواتان خوش ده وييت، كه واته دواي من بکه ون تا خواش ئيوه ي خوش بويت و له گونا هه كانيشتان خوش بيپت، بيگومان خوا ليخوشبوى ميهره بانه}.

وه دلسۆزی نواندن له په‌رستنی په‌روه‌ردگارا ده‌ك: نابیت له په‌رستندا هاوبه‌ش بۆ خوی گه‌وره بریار بدریت و ته‌نانه‌ت نابیت به‌نده كه‌مترین نیازیش له دلیدا بیت و شتیکی دیکه تیکه‌ل به‌به‌ندایه‌تیه‌كه‌ی خوا بکات، وه پیوسته خوی له هه‌موو جوژه روپامایی و خوده‌رخستن و چه‌زی په‌لویه‌یا به‌خاوین بکاته‌وه، چونکه خوی په‌روه‌ردگار که‌سیکی ده‌وله‌مهنده و پیوستی به‌به‌ندایه‌تیه‌کی له‌و شیوه‌ نیه، وه‌ك ده‌فرموویت: ﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءً﴾ (1). هه‌روه‌ها به‌پیغه‌مبه‌ری خواش ﷺ ده‌فرموویت: ﴿فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ﴾ (2) ﴿إِلَّا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ﴾ [الزمر: ۲-۳]. واته: {که‌واته خوا په‌رسته‌و به‌ته‌نها هه‌ر بۆ ئه‌و ملکه‌ج ببه. بیداره‌ به‌ئاینی "که‌ردن که‌چی" پاک و خاوین هه‌ر بۆ خاویه‌و} له شوینتیکی دیکه‌شدا ده‌فرموویت: ﴿فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ﴾ (3) ﴿الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ (4) ﴿الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ﴾ (5) ﴿وَيَسْمَعُونَ الْمَاعُونَ﴾ [الماعون: ۴-۷]. واته: {وای بۆ نوێژکه‌ران. ئه‌وانه‌ی له نوێژه‌کانیان بێ‌ئاگان. ئه‌وانه‌ی که‌ روپامایی ده‌که‌ن. وه یارمه‌تی خه‌لکی ناده‌ن "هه‌موو چاکه‌یه‌ك له خه‌لکی ده‌گرته‌وه". سه‌باره‌ت به‌دوو‌په‌وه‌کانیش ده‌فرموویت: ﴿وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُفَّاءً يَرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ [النساء: ۴۲].

واته: {هه‌ر کاتیکی هه‌ستن بۆ نوێژ ئه‌وا به‌ته‌مه‌لی و سستی هه‌لده‌ستن و روپامایی بۆ خه‌لکی ئه‌که‌ن، وه یادی خوا ناکه‌ن ته‌نها که‌میک نه‌بیت} پیغه‌مبه‌ری خواش ﷺ له‌فرموده‌یه‌کی سه‌حیدا ده‌فرموویت: {من سمع سحاً لله‌به. ومن یرائی یرائی لله‌به} (2). به‌واتای ئه‌وه‌ی ده‌ریکه‌ویت هه‌رکس له‌به‌ر روپامایی و بۆ خه‌لکی کرده‌وه ئه‌نجام ده‌دات، ئه‌وا خوی په‌روه‌ردگار له‌پۆزی دوا‌ییدا سه‌پو نه‌پینیه‌کانی هه‌له‌مالیت و له‌به‌رچاو هه‌موو دروست کراوه‌کاندا ئابروی ده‌بات. خوی په‌روه‌ردگار له‌ئابروچونی ئه‌و پۆژه‌ بمانپارێزیت.

یه‌کیکی تر له‌به‌ندایه‌تیه‌کان بریتیه‌ له‌نزوا پارانه‌وه "ته‌نانه‌ت ئه‌و دیارترینی به‌ندایه‌تیه‌کانه‌ به‌هویه‌وه به‌نده له‌په‌روه‌ردگار نزیک ده‌بیته‌وه"، له‌به‌رئه‌وه پیوسته‌ نزوا پارانه‌وه ته‌نها ئاراسته‌ی په‌روه‌ردگار بکریت و، نابیت داوا له‌که‌سی تر بکریت جگه‌ له‌زاتی پیروزی خوا، ده‌بیت ته‌نها په‌نا بۆ ئه‌و ببه‌ین و، پیوسته داوای کۆمه‌ک و یارمه‌تی و به‌هانا هاتن ئاراسته‌ی ئه‌و بکه‌ین: ﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾ [غافر: ۶۰]. واته: {وه په‌روه‌ردگارتان هه‌رموویه‌تی: لیم بپارێنه‌وه وه‌لامتان ده‌ده‌مه‌وه، به‌راستی ئه‌وانه‌ی خۆ به‌گه‌وره ده‌زانن که‌ بمپه‌رستن بئێگومان به‌سه‌رشۆری ده‌چنه‌ دۆزه‌خه‌وه.} هه‌روه‌ها ده‌فرموویت: ﴿وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَن لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَن دُعَائِهِمْ غَفُلُونَ﴾ (3) ﴿وَإِذَا حُيِّرُوا نَاسًا كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا لِإِيمَانِهِمْ كُفْرِينَ﴾ [الأحقاف: ۵-۶]. واته: {کی گومراته‌ له‌وه‌که‌سه‌ی هاوار له‌غیری خوا بکات که‌ وه‌لامی ناداته‌وه تا پۆزی دوابی، وه ئه‌و "هاوار لیکراوانه" له‌هاواری ئه‌وان بێ‌ئاگان. کاتیکی خه‌ك له‌"قیامه‌ت" دا کۆده‌کرینه‌وه، په‌رستراوه‌کان ده‌بنه‌ دوژمنیان، وه "په‌رستراوه‌کان" به‌په‌رستنه‌که‌یان باوه‌ر ناکه‌ن} وه پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ ئامۆژگاری ئیبن‌عه‌باس ده‌کات و تیا‌یدا هاتوه: {.. وَإِذَا سَأَلْت فَاسْأَلِ اللَّهَ وَإِذَا اسْتَحْت فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ وَاعْلَمْ أَنَّ الْأُمَّةَ لَوِ اجْتَمَعَتْ عَلَىٰ أَنْ يَنْفَعُوكَ بِشَيْءٍ لَّمْ يَنْفَعُوكَ إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبْنَا لَكَ. وَإِنْ اجْتَمَعُوا عَلَىٰ أَنْ يَضُرُّوكَ بِشَيْءٍ لَّمْ يَضُرُّوكَ إِلَّا بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبْنَا لَكَ عَلَيْهِ. رَفَعْتَ الْأَفْئَامَ وَحَفَّتِ الصَّحُفُ} (4). واته: {ئه‌گه‌ر داوات کرد له‌خوا داوا بکه، ئه‌گه‌ر داوای کۆمه‌کیت کرد ته‌نها له‌خوا داوا بکه، بزانه ئه‌گه‌ر هه‌موو خه‌لکی کۆبینه‌وه بۆ ئه‌وه‌ی قازانج و سودت پێ‌بگه‌یه‌نن ناتوانن، ته‌نها مه‌گه‌ر خوی مه‌زن له‌سه‌رتی نوسیبت و بۆتی بریار دابیت، ئه‌گه‌ر هه‌موو خه‌لکی کۆبینه‌وه بۆ ئه‌وه‌ی زیانیکت لێ‌بدن ناتوانن، مه‌گه‌ر خوی مه‌زن له‌سه‌رتی نوسیبت و بۆتی بریار دابیت، پینوسه‌کان به‌رز بونه‌وه و لاپه‌ره‌کانیش وشک بونه‌وه.

له‌به‌رئه‌وه له‌سه‌رمان پیوسته له‌هه‌موو کاوباریکماندا شوین سوننه‌تی پیغه‌مبه‌ری خوا ﷺ بکه‌وین، چونکه ئه‌و شوینکه‌وته‌ی په‌روه‌ردگاره‌و پیوسته ئیقتیادی پێوه بکه‌ین و، له‌داهینراوانه "البدعة" دووریکه‌وینه‌وه خراونه‌ته‌ ناوایه‌که‌مانه‌وه؟ چونکه خێرو چاکه‌ له‌

(1) له‌پیشه‌وه ئامه‌ژه به‌ته‌فسیره‌که‌ی کراوه.

(2) متفق علیه، أخرجه البخاري: كتاب الرقاق، باب الرياء والسمعة، رقم (6499)، ومسلم: كتاب الزهد والرقائق، باب من أشرك في عمله غير الله، رقم (2986).

(3) رواه الترمذي، أخرجه أحمد (2758)، والترمذي: كتاب صفة القيامة، باب منه، رقم (2516).

شوینکه وتنی پیغه مبری خوادایه و ﷺ شه پوخرابه ش له شوینکه وتنی بیدعه و داهینراوه کاندایه، نه وه پیغه مبری خواجه ﷺ به هاوه له کانی ده فهرموو: {وانه من یحش منکر فیسری اختلافا کثیرا. فعلیکم بسنتی وسنة الخلفاء الراشدین المهدیین علیها بالنواجذ. وایاکم ومحدثات الامور فان کلد بدعة ضلالة} (۳۸). واته: هرکه سیک دواى من بمینیت جیاوازییه کی زور ده بینیت، دست بگرن به سوننه تی من و سوننه تی خلیفه راشیدییه کانه وه که ریتمونی کراو بوون و به سنگه خشکی بچن به دهمیان وه، وه ناگادارتان ده که مه وه سه بارت به شته داهینراوه کان به ناوی ثابنه وه و لییان دور بکه ونه وه، چونکه هه موو داهینانیک گومراییه. هه روه ها له فهرموده یه کی دیکه دا ﷺ ده فهرموویت: {من أحدث فی امرنا هذا ما لیس منه فهو رد} (۵۱).

واته: هرکه سیک شتیکی نوئ دابهینیت و له م ثابنه دا به لگه ی له سهر نه بییت، نه وه لی وهرناگیریت و رت ده کریته وه. وه ناموژگاری خوم و نیوه ش ده که له خواردن و خواردنه وه و جل و بهرگ و خه جی و خیرکردندا په پیره وی حه لال بکه ین و خومان نازادو سهریه ست بکه ین، چونکه نه مه یارمه تیمان ده دات له سهر فرمانبه رداربونی په روه ردگارو هؤکاری گیرابونی به ندایه تی و په رسته شه کانی شمانه، پیغه مبره له فهرموده یه کی سه حیدا ده فهرموویت: ((أیها الناس. إن الله طیب لا یقیم إلا طیباً. وإن الله امر المؤمنین بما امر به المرسلین. فقال: **يَأَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُّوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ** [المؤمنون: ۵۱]. وقال تعالی: **يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَأَشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ** [البقرة: ۱۷۲]. شر ذکر الرجل یطیل السفر أشعث أغبر ید یدیه الی السماء یا رب یا رب. ومطعمه حرام. ومشریه حرام. وملبسه حرام. وغذی بالحرام فأنی یستجاب لذلك)) (۵۱).

وه بو حه ج و عهره کردنه که تان پاره یه کی پاک و حه لال به کاربهینن، نه مه ش یارمه تیده رتانه بو وه لامدانه وه ی نزاو گیرابونی کرده وه چاکه کانتان. وه ناموژگاری خوم و نیوه ش ده که به وه ی پاریزگاری له نویره کانتان بکن و هه تا چند توانا شتان هه بوو به کومل و له مرگه وتدا نه جامیان بدن، چونکه نویره کوله که ی ثابینه و، خالی جیاوازی نیوان موسلمان و بیباوه ره و، کوتا به ندایه تیشه له م ثابنه دا هه لده گیریت، نویره یه که مین به ندایه تییه له روژی دوا پیدا پرسیار له باره یه وه ناراسته ی به نده ده کریت، هرکه س نویره کانی له کیس چوبن نه وه فرهزه کانی تریشی به هه مان شیوه له کیس چوه، خوی په روه ردگار ده فهرموویت: **كُلْ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهينَةً (۳۸) اَلَا اَحْسَبُ الْاَلِیْنِ (۳۹) فِی جَنَّتِ یَسَاءَلُونَ (۴۰) عَنِ النَّجْمِیْنِ (۴۱) مَا سَلَكَ رُؤُوسُهُنَّ اِذَا اَلُوْنَ اَنْزَلْنَهُنَّ الْمُصَلِّیْنَ (۴۲) وَتَلُوْنَ نَكِّ طَعْمَ الْاَسْتِکْبَیْنِ (۴۳) وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْفَاطِمِیْنَ (۴۴) وَكُنَّا نَكْذِبُ یَوْمَ الدِّیْنِ (۴۵) حَتَّى اَتْنَا الْاَلِیْنِ (۴۶) فَمَا نَنْفَعُهُمْ شَفَعَةُ الشَّفِیْعِیْنَ** [المدثر: ۳۸ - ۴۸].

واته: (هه موو که سیک بارمه تی کرده وه ی خو یه تی. مه گهر هاوه لانی ده سستی راست "چاکه کاران". که له باخاتی به هه شتدا پرسیار له یه کتری ده کن. له "بارودوخی" تاوانباران" هر له به هه شتییه کان وه لام ده داته وه که بینومانن و پیشمان پاگه یاندوون" چی نیوه ی خستوه ته دوزه خه وه. نه وانیش گو تیان: نیمه له نویره کانه ران نه بووین. وه خوراکمان نه ددا به هه ژاران. وه رو ده چوین له گه ل نه وانیه کی رو ده چوون" له قسه ی خراپه ی شه رعیدا". وه باوه پمان به روژی دوا یی نه بوو. تا مردن یه خه ی پیگرتین. نیدی تکای تکا کاران هیچ قازانجیکیان پی ناگه یه نییت.}

پیوسته پاریزگاری له هه موو فرهزه کانی دیکه ش بکه ین له زه کات و روژو و چاکه کردن له گه ل دایک و باوکداو به جیهینانی په یوه ندی خزمایه تی و ریگرتن و چاکه کردن له گه ل هه تیو و دراوسیدا. جگه له مانه ش هه موو نه وه فرهزه تی دیکه ش که نیسلام داوامان لی ده کات پیوسته به جوانی نه جامیان بدین، هرکه س ته مه لی بکات یان له کیسیان بدات و که مته رخمی بنوینیت له نه نجامدانیاندا، به دلنیا ییه وه نه وه که سه له روژی دوا پیدا پووه پووی مه ترسییه کی گوره ده بیته وه.

(4) رواه أبو داود والترمذي وقال: حديث حسن صحيح، أخرجه أحمد (16692)، وأبو داود: كتاب السنة، باب لزوم السنة، رقم (4607)، وابن ماجه: المقدمة، باب اتباع سنة الخلفاء الراشدین المهدیین، رقم: (44).

(5) متفق علیه، أخرجه البخاري: كتاب الصلح، باب إذا اصطالحوا على صلح جور، رقم (2697)، ومسلم: كتاب الاقضية، باب نقض الأحكام الباطلة، رقم (1718).

(6) رواه الامام أحمد، ورواه مسلم في صحيحه والترمذي من حديث فضيل بن مزروق، له پیشه وه نامه زه به مانا که ی کراوه.

وه ناموژگاری خوّم و ئیوهش ده کهم به وهی که فرمان به چاکه بکن و ریگری له خراپه بکن، له گهل به کارهینانی حکمت و دانایی و ناموژگاری چاکدا، وهک خوی پهروهردگار ده فهرموویت: ﴿وَلَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ [آل عمران: ۱۰۴]. (7).

پیغه مبهری خوا ﷺ ده فهرموویت: ﴿مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُخْبِرْهُ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فليُسَلِّمْ عَلَيْهِ، وَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فليُكْرِهْهُ. وَذَلِكَ أَضْحَفُ الْإِيمَانِ﴾. واته: هر کهس له ئیوه شتیکی خراپی دی با به دست بیگوریت، ئه گهر نهیتوانی با به زمانی بیگوریت، ئه گهریش نهیتوانی با به دلی بیگوریت، ئه وهش لاوزترین نیمانه. دهی که واته به شیوازیکی نه رم و نیان ناموژگاری و قسهی چاک ناراسته ی براکانتان بکن، هر گهل و ئوممه تیک ئه م ئه رکه له کیس بدات، ئه وه پهروهردگار دوچار ی سزایان دهکات، دهر باره ی ئه مه پیغه مبهری خوا ﷺ ده فهرموویت: ﴿وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَأَمُرَنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلَنْهَوِّنَّ عَنِ الْمُنْكَرِ. أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ [آل عمران: ۱۰۴]. (9).

واته: سویند به وهی گیانی منی به دهسته فرمان به چاکه ده کهن و قه دهغه ی خراپه ده کهن، ئه گهر وازتان هیئا بترسن له وهی خوی گوره به لایه کتان به سه ردا بیارینیت و پاشان داوای لی ده کهن و وه لامیشتان ناداته وه. جه ریری کوری عبدالله ده فهرموویت: ﴿بِإِيعَتِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ عَلَى إِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ. وَالنَّصْحِ لِكُلِّ مُسْلِمٍ﴾. ناموژگاری خوّم و ئیوهش ده کهم به وهی ئه م کاته ی که له ناوچه پیروزه کاندان بقوزنه وه بو ئه وهی زورتین کاته کانتان ته رخان بکن بو زیکو سوپاسی خوی گوره وه، هه ولیش بدن به چاکترین شیوه به ندایه تی پهروهردگار بکن و بیکه نه ویتسگه ی نزیک بونه وه تان له خوی گوره وه له و پیناوه دا هه موو جوړه به ندایه تیبه که ئه نجام بدن، چونکه له ئیستادا ئیوه و ئیوهش له ولایتیداین که کرده وه چاکه کان به چه ند به رامبه ر ئه ژمار ده کرین و وه ها چاکه خو مان له و ماوه دا بو به ندایه تی ته رخان بکه ی، با کاته کانمان به گالته و گپ و وتی و شتی بی سود له کیس نه ده ی، چونکه ئه گهر وه هاما ن کرد په شیمان بونه وه و ناخ هه لکیشانی روژی دوا ییمان بو ده مینیته وه، خوشتان بیارین له موجه ده له و نا کوکی له گهل کهس و هاوریکانتانداو، نازاری برا حاجیه کانمان مه دن و به ربه ره کاننیا ن له گهل مه کهن له کاتی ئه نجامدانی مه ناسیکه کانی حه ج و به تاییه ت له کاتی ته واف و سلوکردن له برده ره شه که و له کاتی ره جم کردندا، چونکه خوی پهروهردگار ئه م شتانه ی لی قه دهغه کردوین، وهک ده فهرموویت: ﴿الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَةٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا سَوْفَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ﴾ [البقرة: ۱۹۷]. واته: [کاتی حه ج له چه ند مانگیکی دیاریکراو دایه، ئینجا هه رکه سیک له مانگانده حه جی له سه ره خو ی پیویست کرد، با ئیتر نه چیته لای ژن و وه به دکاری نه کات و ده مه قاله نه کات له حه جداو].

له فهرموده یه کی سه حیدا پیغه مبهری خوا ﷺ فهرموویته ی: ﴿مَنْ حَجَّ فَلْيُرْفِثْ وَلْيَسْقِ رَجْعَ كَيْسٍ وَوَلِدَةَ أُمَّةٍ﴾. واته: هه ر که سیک حه جی مالی خوا بکات و درو و فیل نه کات و له فرمانی خوا دهر نه چیت، وهک ئه وه یه تازه له دایک بوبیت. له م شوینه پیروزه دت به دهر فته تی ده زمان ناموژگاری ده سه لاندرو کار به ده سه کانی موسلمانان بکه م به وهی ته قوای خویان هه بیئت و کار به شه ریه ته که ی بکن و سزا شه ریه کان جیبه جی بکن، چونکه ئه وان سه بارت به ژیر ده سه کانیان به رپر سیارن و ده سه لاتی ش به ده ستی خو یانه وه یه، وه یه که له و حه وت کو مله ی که له روژی دوا ییدا له ژیر سیبه ری عه رشی پهروهردگاردان له و روژه دا جگه له و سیبه ره هیه سیبه ریکی دی بونی نیه، بریتیه له کار به ده ستیکی دادگه ر، کار به ده ستیش ناتوانیت دادگه ر بیئت مه گه ر فهرانه وایی به و قورئانه بکات که له لای خوا وه دابه زیوه، خوی پهروهردگار به پیغه مبهری خو شه ویست ﷺ ده فهرموویت: ﴿وَأَنْ أَحْكَمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ﴾ [المائدة: ۴۹]. واته: {وه "فهرمانمان پی کردی" حوکم بکه له نیوانیاندا به وهی که خوا نار دویه تیبه خواره وه شوین حه زو ناره زوویان نه که ویت و...} هه روهک

(7) له پیشه وه ئامه ژه به ته فسیره که ی کراوه.

(8) رواه مسلم، أخرجه مسلم: كتاب الايمان، باب بيان كون النهي عن المنكر من الايمان، رقم (49).

(9) رواه الترمذي وقال: حديث حسن، أخرجه أحمد (22801)، والترمذي: كتاب الفتن، باب ما جاء في الامر بالمعروف والنهي عن المنكر، رقم (2169).

(10) متفق عليه، سبق تخريجه. له پیشه وه ئامه ژه به ماناکه ی کراوه.

(11) متفق عليه، أخرجه البخاري: كتاب الحج، باب فضل الحج المبرور، رقم (1521)، ومسلم: كتاب الحج، باب في فضل الحج والعمرة، رقم (1350).

ناموژگاریان ده کهم به وهی له سهر یه ک شت کوپینه وه که په یامی خوی گه وره یه، له نئیوان خویندا ناکوک نه بن به شیوه یه که له بهرچاوی دوژمنان ترسیان نه میئیت و ته معیان تی بکن وه که ئه وهی ئیستا بوته واقع و موسلمانان له بهرچاوی دوژمنان ترسیان نه ماوه، تایهت بهم بابه ته په روه ردگار ناموژگاریان ده کات و ده فرمویت: ﴿وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرُّوا﴾ [آل عمران: ۱۰۳]. (12).

ناموژگاری زانایان ئیسلام ده کهم به وهی خوین و موسلمانان له سهر قورئان و سوننهت کوپکه نه وه، پیوسته به دلسوزییه وه ناموژگاری کاربه دهستان بکن و، ئه وهی که له لای په روه ردگار وه یه هه لیبزیرن به سهر ئه وه دا که له لای خوینا وه به دلنایاییه وه ئه وهی له لای خواوه بیته باشته و ده شمیئیت وه، به یی ئه وهی له هیچ که سیش بترسن نازایان په یامی خوا ده گه یه نن. ئه گه زانایان ناموژگاری ئه وانیان کردو کاربه دهستانیش وه لامیان دانوه و گوپرایه ل بون بوین، ئه و کاته ئیدی ئوممهت له سهر فرمانبه رداربونی خوی گه وره دامه زراو ده بیته و ئه ویش شکوین پی ده به خشیت و له سهر زه ویدا جیگرو دامه زراویان ده کات، به راستی ده یانکاته چاکترینی ئوممهت که بو پینماییه خه لکی ده رچوبن.

ناموژگاری ده وه له مەندان و خواپیداوان ده کهم به وهی که له و مال و سامانه ی خوی پی به خشبون ببه خشن و به هوپیه وه هاوکاری برا هه ژاره کانیا بکن، هاوکاری برا مواهیده کانیا بکن ئیدی له هه ر شوینیکدا بن به و ئامانجه ی ئه و هاوکاریه یارمه تیان بدات له سهر جهنگ کردنی دوژمنان، خوی گه وره ده فرمویت: ﴿وَمَا تَقْدِمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ فَعُدُّوهْ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمُ أَجْرًا وَأَسْتَفِرُّوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ [المزمل: ۲۰]. (13).

هه روه ها ده فرمویت: ﴿مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سَبْلَةٍ مِائَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضَعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَسِيعٌ عَلِيمٌ﴾ [البقرة: 261]. واته: {وینه ی "خیری" ئه وانیه که مالی خوین به خت ده کهن له پی خوادا، وه که ده نکیک "توو" وه هایه که "روابیت" و ههوت گولی گرتبیت و له هه ر گولیکدا سه دانیه تیدابیت، وه خواش له مه زیاتری ده کات بو هه ر که سیک که خوی بیه ویت، بیگومان خوا خواوه به هه ی فراوانی ئاگاداره} وه ئه گه ر شهرفی به شداری کردنتان له جیهادا به گیان له ده ست چوو، ئه و هیچ کات شهرفی به شداری کردن به مال له جیهادا له ده ست نه دن، له م باره وه پیغه مبهری ﷺ ده فرمویت: ﴿مَنْ جَهَّزَ غَزَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَقَدْ غَزَا. وَمَنْ خَلَّفَ غَزَا فِي أَهْلِهِ فَجَبْرٌ فَقَدْ غَزَا﴾. واته: هه ر که سیک تفاقیه جهنگاوه ریکی ریگای خوا ساز بکات ئه ویش هه ر غه زای کردوه، هه ر که سیش به جوانی خزمه تی مال و مندالی جهنگاوه ریک بکات، ئه ویش هه ر غه زای کردوه.

له کوتاییدا داوا له په روه ردگار ده کهم موسلمانان له سهر هق و راستی کوپکاته وه و دلکانیا ن له سهر هیدایهت یه کبخات و، ریزه کانیا نیشیان یه ک بخات و، به سهر دوژمناندا سه ریان بخات، داواش له په روه ردگار ده کهم کاربه ده ستانی موسلمانان سالیح بکات و ئیمان و باوه ریان له لا خوئشه ویست بکات و له دلایندا بیرازنیئته وه، که سانیکیان بو فراهه م بکات که به رده وام هق و راستیان بیربخاته وه و یارمه تیده ریان بن، وه خوی په روه ردگار بمانگیریت له و که سانه و حه جمان لی وهر بگریت و هه ول و ماندوبونمان سوپاسکراو بیته و له تاوانه کانیشمان خوئش بیته.

وصلی اللہ وسلم علی نبینا محمد. وعلی آله وصحبه وسلم تسلیما کثیرا. والسلام علیکم ورحمة اللہ وبرکاته.

سه رچاوه: مجموع الفتاوی و مقالات متنوعه (291/16-301).

(12) له پیشه وه ئامه ژه به ته فسیره که ی کراوه.

(13) له پیشه وه ئامه ژه به ته فسیره که ی کراوه.

(14) متفق علیه، أخرجه البخاري: كتاب الجهاد والسير، باب فضل من جهز غازيا، رقم (2843)، ومسلم: كتاب الامارة، باب فضل إعانة الغازي في سبيل الله، رقم (1895).

